SÖLVESBORGS KOMMUN
Revisorerna

2018-09-25

Till

Styrelsen för Sölvesborgsenergi AB

Revisionsrapport

Lekmannarevisorerna i Sölvesborgs energi AB har givit PwC i uppdrag att göra en uppföljning avseende granskning av Sölvesborgsenergis ABs fordonsutnyttjande som gjordes 2015. Resultatet av granskningen redovisas i bifogad revisionsrapport.

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att Sölvesborgs Energi AB i allt väsentligt har en ändamålsenlig hantering av fordon och maskiner och att bolaget har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av granskningen som genomfördes år 2015.

Revisorerna grundar sin bedömning på att bolagets organisation och ansvarsfördelning avseende fordonshanteringen är ändamålsenlig, att särskilda personer har utsetts som har till uppgift att dels svara för den praktiska hanteringen av fordons- och maskinparken, dels att administrera hanteringen och à jourhålla upprättade fordonsförteckningar. Vidare grundar revisorerna sin bedömning på att bolagets rutiner för anskaffning och avyttring av fordon i allt väsentligt är ändamålsenliga och att bolagets interna kontroll avseende fordonshanteringen i allt väsentligt är tillräcklig då dokumenterade rutiner finns, drivmedelskostnader följs upp månadsvis och elektroniska körjournaler har införts i fordonen sedan förra granskningstillfället.

För kommunens revisorer

Bengt Wallin
Ordförande
För kännedom: Kommunfullmäktige

www.pwc.se

Revisionsrapport

Hantering av fordon och maskiner – uppföljande granskning

Lekmannarevisorerna i Sölvesborgs Energi och Vatten AB

Lisa Åberg

September/2018

pwc

Innehåll

1. Inledning 2
1.1. Bakgrund 2
1.2. Syfte och Revisionsfråga-or 2
1.3. Revisionskriterier 2
1.4. Kontrollmål 2
1.5. Avgränsning och metod 3
2. Iakttagelser och bedömningar 4
2.1. Ansvar, organisation och riktlinjer för fordonshanteringen 4
2.1.1. Iakttagelser 4
2.1.2. Bedömning 4
2.2. Anskaffning och avyttring av fordon 4
2.2.1. Iakttagelser 4
2.2.2. Bedömning 5
2.3. Intern kontroll av verksamheten 5
2.3.1. Iakttagelser 5
2.3.2. Bedömning 6
3. Sammanfattande revisionell bedömning 7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att kommunens och bolagens fordon och maskiner är anpassade utefter de behov som finns. För att möjliggöra detta är det viktigt att det finns ett system och regler för att bevaka vilka fordon och maskiner som finns inom bolaget samt hur dessa nyttjas. Det är även viktigt ur ett förtroendeperspektiv att bolagets bilar används på ett korrekt sätt.

År 2015 genomförde lekmannarevisorerna i Sölvesborgs Energi och Vatten AB en granskning av bolagets hantering av fordon och maskiner. Granskningen visade att bolagets hantering av fordon och maskiner huvudsakligen var ändamålsenlig. Bolaget hade en särskild person utsedd med uppgift att ansvara för fordonsparken såväl praktiskt som administrativt. Vidare fanns en aktuell förteckning över bolagets fordon och maskiner samt ändamålsenliga rutiner för anskaffning och avyttring av fordon. Den interna kontrollen var huvudsakligen tillräcklig. Bolaget rekommenderades dock att införa körjournaler för att säkerställa bevismedel vid bedömning av bilförmån.

Lekmannarevisorerna i Sölvesborgs Energi och Vatten AB har utifrån en bedömning av risk och väsentlighet funnit det angeläget att följa upp granskningen av bolagets fordonshantering från år 2015.

1.2. Syfte och Revisionsfråga-or

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga:

- Har bolaget en ändamålsenlig hantering av fordon och maskiner och har tillräckliga åtgärder vidtagits efter granskningen som genomfördes år 2015?

1.3. Revisionskriterier

Svaret på revisionsfrågan har bedömts utifrån följande revisionskriterier:

- Riktlinjer och anvisningar för intern kontroll
- Övriga styrdokument relevanta för granskningsområdet

1.4. Kontrollmål

- Finns riktlinjer och rutinbeskrivningar för användning av fordon och maskiner?
- Hur är verksamheten organiserad och ansvarsfördelad?
- Hur sker upphandling av leasingfordon, köp och annat avseende exempelvis reparationer?
- Finns aktuella förteckningar över fordon och maskiner?
- Görs kalkyler och andra överväganden om bilar ska köpas eller leasas?
- Finns policy för upphandling av leasingbilar/egna bilar vad avser säkerhet, utrustning och miljö?
- Vilken internkontroll finns for verksamheten, ex körjournaler, nyttjandegrad per bil, drivmedelskostnad per bil med mera?

1.5. Avgränsning och metod

Granskningen avser Sölvesborgs Energi och Vatten AB:s hantering av fordon och maskiner. Granskningen har genomförts genom intervjuer och studier av dokumentation. En intervju har genomförts med bolagets VD, teknisk chef, arbetsledare inom fordon- och fastighetsavdelningen samt fordons- och fastighetsansvarig. Därutöver har vi tagit del av företagets fordonspolicy, miljöpolicy, fordonsförteckningar samt instruktion för körjournaler.

Rapporten har sakavstämts av VD.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Ansvar, organisation och riktlinjer för fordonshanteringen

- Hur är verksamheten organiserad och ansvarsfördelad?
- Finns riktlinjer och rutinbeskrivningar för användning av fordon och maskiner?
- Finns aktuella förteckningar över fordon och maskiner?

2.1.1. Iakttagelser

Tekniske chefen har det övergripande ansvaret för företagets fordonshantering. En arbetsledare inom fordons- och fastighetsavdelningen svarar för att upprätta fordonsförteckningar. För den praktiska och administrativa hanteringen kring bolagets fordon finns en fordonsansvarig medarbetare. Anskaffning av fordon och arbetsmaskiner sker i samråd med företagets VD och ekonomichef.
Bolaget har en fordonspolicy som senast reviderades 2017-03-29 med anledning av införande av elektroniska körjournaler. Syftet med policyn är att skapa en tydlig instruktion för brukning av bolagets fordon och maskiner. Policyn anger rutiner för anskaffning av fordon/maskiner, service och underhåll samt hur fordon/maskiner får nyttjas. Rutiner för hantering av elektroniska körjournaler finns dokumenterade i särskild instruktion, fastställd 2017-03-30.

En fordonsförteckning har upprättats som omfattar alla företagets fordon och maskiner. Förteckningen innehåller uppgifter om förare, drivmedel, registreringsnummer, årsmodell och inköpsår. Vidare finns information om mätarställning, när fordon planeras att bytas, vilket garage som nyttjas och när alkoholmätare senast kalibrerades.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att bolagets organisation och ansvarsfördelning avseende fordonshanteringen i allt väsentligt är ändamålsenlig. Vi grundar vår bedömning på att särskilda personer har utsetts som har till uppgift att dels svara för den praktiska hanteringen av fordons- och maskinparken, dels att administrera hanteringen och à jourhålla upprättade fordonsförteckningar.

2.2. Anskaffning och avyttring av fordon

- Hur sker upphandling av leasingfordon, köp och annat avseende exempelvis reparationer?
- Görs kalkyler och andra överväganden om bilar ska köpas eller leasas?
- Finns policy för upphandling av leasingbilar/egna bilar vad avser säkerhet, utrustning och miljö?

2.2.1. Iakttagelser

Enligt fordonspolicyn ska anskaffning av fordon/maskiner ske i samråd med VD och ekonomichef. Anskaffningen föranleds av en behovsanalys och den person som använder

fordonet/maskinen som ska bytas ut är med och tar fram en kravspecifikation. Bolaget får stöd från kommunens upphandlingsavdelning som bistår med att upprätta förfrågningsunderlag och göra utvärderingar. Vad gäller personbilar görs avrop utifrån SKL Kommentus ramavtal. Vid anskaffning av lastare och belysningsbil har egna upphandlingar genomförts.

Vid tidpunkten för granskningen äger bolaget samtliga fordon/maskiner. Vid lekmannarevisorernas granskning år 2015 hade bolaget fem leasingbilar. Av intervjuerna framkommer att kalkyler har gjorts som visar att det är ekonomiskt mer fördelaktigt med eget ägande då det medför extra kostnader för att flytta alkolås, saftblandare och GPS för elektroniska körjournaler. Vidare har höga kostnader för slitage på exempelvis säten uppstått vid återlämnandet av bilar. Samtliga elbilar har avyttrats på grund av för dålig räckvidd, men av intervjuerna framkommer att bolaget gärna ser en utveckling med elbilar, men att det inte finns någon ekonomiskt fördelaktig lösning nu. Vad gäller miljökrav reglerar företagets miljöpolicy att företaget kontinuerligt ska arbeta med att minska bränsleförbrukningen och energianvändningen samt sträva mot att bara använda förnyelsebar energi.

2.2.2. *Bedömning*

Vi bedömer att bolagets rutiner för anskaffning och avyttring av fordon i allt väsentligt är ändamålsenliga. Vi grundar vår bedömning på att behovsanalyser görs inför anskaffning och att bolagets fordonspolicy reglerar rutinerna för upphandling.

2.3. *Intern kontroll av verksamheten*

- Vilken internkontroll finns for verksamheten, ex körjournaler, nyttjandegrad per bil, drivmedelskostnad per bil med mera?

2.3.1. *Iakttagelser*

I granskningen från år 2015 rekommenderades bolaget att införa körjournaler för att säkerställa bevismedel vid bedömning av bilförmån. År 2017 införde bolaget elektroniska körjournaler. Som ovan nämnts finns en dokumenterad rutin för hanteringen av körjournaler. Av rutinen framgår att då körjournaler enligt rättspraxis är ett viktigt bevismedel vid bedömning av bilförmån och drivmedelsförmån har Sölvesborgs Energi valt att hantera detta med hjälp av ett system som skapar elektroniska körjournaler. Elektroniska körjournaler finns i samtliga lätta fordon. Varje förare ansvarar för att registrera sig som ansvarig förare då vederbörande kör något av företagets fordon.

Tack vare de elektroniska körjournalsystemet kan bolaget ta fram statistik över fordonsutnyttjandet. Av intervjuerna framkommer dock att statistik endast tas fram i syfte att bedöma om bilförmån föreligger. Uppföljning av fordonsutnyttjande görs främst genom ekonomisystemet och med hjälp av aktuella fordonsförteckningar. Samtliga kostnader bokförs på respektive fordon, även drivmedel. Utifrån uppföljningarna har företaget kunnat avyttra fordon, exempelvis har spolbilen avyttrats till förmån av köp av motsvarande spoltjänster.

Av intervjuerna framkommer att kostnaderna för bolagets fordons- och maskinpark har ökat de senaste åren. Många äldre bilar har varit tvungna att bytas ut. Till detta tillkommer investeringar i en ny belysningsbil på 3,5 mnkr och byte av två lastare.

Samtliga fordon har diesel som drivmedel. Bolaget har en egen dieseltank på området där samtliga lastare tankas. Företaget har både kort kopplade per fordon och per förare. Vid tankning ska objektnummer anges så att kostnaden belastar rätt fordon i redovisningen. Drivmedelskostnader följs upp månadsvis och en rimlighetsbedömning görs av huruvida kostnaderna stämmer.

Fordonshanteringen har inte varit föremål för uppföljning inom bolagets internkontrollarbete. Av intervjuerna framkommer att arbete pågår med att införa ett systematiskt internkontrollarbete inom vilket årliga internkontrollplaner ska upprättas.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att bolagets interna kontroll avseende fordonshanteringen i allt väsentligt är tillräcklig. Vi grundar vår bedömning på att dokumenterade rutiner finns för fordonshanteringen i bolagets fordonspolicy, drivmedelskostnader följs upp månadsvis och att elektroniska körjournaler har införts i fordonen sedan förra granskningstillfället som möjliggör uppföljning av nyttjandegrad och fungerar som bevismedel vid bedömning av bilförmån.

3. Sammanfattande revisionell bedömning

Sammanfattningsvis bedömer vi att Sölvesborgs Energi och Vatten AB i allt väsentligt har en ändamålsenlig hantering av fordon och maskiner och att bolaget har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av granskningen som genomfördes år 2015.

Vi grundar vår bedömning på att bolagets organisation och ansvarsfördelning avseende fordonshanteringen är ändamålsenlig, att särskilda personer har utsetts som har till uppgift att dels svara för den praktiska hanteringen av fordons- och maskinparken, dels att administrera hanteringen och à jourhålla upprättade fordonsförteckningar. Vidare grundar vi bedömning på att bolagets rutiner för anskaffning och avyttring av fordon i allt väsentligt är ändamålsenliga och att bolagets interna kontroll avseende fordonshanteringen i allt väsentligt är tillräcklig då dokumenterade rutiner finns, drivmedelskostnader följs upp månadsvis och elektroniska körjournaler har införts i fordonen sedan förra granskningstillfället.

2018-09-25

Mattias Johansson	***Lisa Åberg***
Uppdragsledare	*Projektledare*